

УДК 332.1

КУПЧИШИНА Ольга,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

КЛЮЧНИК Інна,

начальник Миколаївського міського відділу державної реєстрації актів цивільного стану Південного міжрегіонального управління юстиції

КРАВЧЕНКО Анна,

здобувач вищої освіти першого року навчання ОС «Магістр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» Миколаївського національного аграрного університету

KUPCHYSHYNA OIha,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Petro Mohyla Black Sea National University

<https://orcid.org/0009-0007-5411-1004>

KLIUCHNYK Inna,

Head of the Mykolaiv City Department of State Registration of Civil Status Acts, Southern Interregional Department of Justice

KRAVCHENKO Anna,

First-year Master's degree student in the specialty «Public Administration and Management», Mykolaiv National Agrarian University

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ

METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR TERRITORIAL RECOVERY

The formation of an organizational and economic mechanism for territorial recovery is based on a system of methodological approaches that ensure a comprehensive, consistent, and effective strategy for restoring socio-economic infrastructure and fostering sustainable community development. Key approaches include the systemic approach, which views the community as an interconnected system; the comprehensive approach, integrating economic, social, environmental, and governance factors; and the institutional approach, focusing on regulatory frameworks. Additionally, the resource-based approach, spatial approach, innovation-driven approach, participatory approach, partnership approach, and strategic approach contribute to optimizing recovery efforts. Their integrated application ensures a resilient and sustainable recovery process.

Keywords: territory, recovery, organizational and economic mechanism.

Формування організаційно-економічного механізму відновлення територій базується на системі методологічних підходів, які забезпечують комплексний, послідовний і результативний

системний	комплексний	інституційний
ресурсний	просторовий	інноваційний
партисипативний	партнерський	стратегічний

підхід до відновлення соціально-економічної інфраструктури та стійкого розвитку територіальних громад (рис. 1).

У подальшому дослідження характеризуємо вказані на рис. 1. підходи. Зокрема, системний підхід до створення організаційно-економічного механізму відновлення громад базується на розгляді громади як комплексної системи, що складається з взаємопов'язаних елементів, які забезпечують її ефективне функціонування та розвиток. Цей підхід дозволяє врахувати всі аспекти соціально-економічного, інфраструктурного та екологічного відновлення, забезпечуючи гармонізацію між цілями, ресурсами та процесами.

Рис. 1. Методологічні підходи формування організаційно-економічного механізму відновлення територій

Джерело: сформовано автором

Комплексний підхід – це методологія, що передбачає одночасний та всебічний аналіз і вирішення проблем, враховуючи всі аспекти та взаємозв'язки між ними. У контексті формування організаційно-економічного механізму відновлення громад, цей підхід забезпечує інтеграцію економічних, соціальних, екологічних, інфраструктурних і управлінських компонентів у єдину цілісну систему.

Інституційний підхід – це методологія, яка зосереджується на ролі інститутів, тобто формальних і неформальних правил, норм, організацій, структур та процедур, які регулюють соціальні та економічні відносини. У контексті формування організаційно-економічного механізму відновлення громад, цей підхід акцентує увагу на створенні та вдосконаленні інституційної бази, необхідної для ефективного управління процесами відновлення та сталого розвитку.

Ресурсний підхід – це методологія, яка зосереджується на мобілізації, ефективному використанні та управлінні ресурсами для досягнення цілей. У контексті формування організаційно-економічного механізму відновлення громад, цей підхід спрямований на забезпечення оптимального використання всіх доступних ресурсів для відновлення та сталого розвитку територій.

Просторовий підхід – це методологія, яка фокусується на врахуванні територіальних особливостей, географічних, соціально-економічних і екологічних характеристик простору для формування стратегії розвитку чи відновлення. У контексті організаційно-економічного механізму відновлення громад, просторовий підхід дозволяє врахувати унікальні аспекти кожної громади, оптимізувати використання її потенціалу та забезпечити збалансований розвиток територій.

Інноваційний підхід до формування організаційно-економічного механізму розвитку громад – це методологія, яка передбачає впровадження новітніх технологій, інструментів, методів управління та підходів для забезпечення ефективного функціонування, сталого розвитку й адаптації громад до сучасних викликів.

Цей підхід спрямований на максимальне використання науково-технічного прогресу, цифрових технологій, соціальних інновацій, а також залучення креативних рішень для вирішення економічних, соціальних та екологічних проблем громад.

Партисипативний підхід – це методологія, яка акцентує увагу на активному залученні мешканців громади, зацікавлених сторін і місцевих організацій до процесу прийняття рішень, управління ресурсами та реалізації стратегій розвитку.

Цей підхід базується на принципах прозорості, підзвітності та участі, що забезпечує узгодженість дій влади та громади, врахування локальних потреб і підвищення рівня довіри до управлінських процесів.

Партнерський підхід – це методологія, яка базується на співпраці між різними зацікавленими сторонами, включаючи державні органи, місцеве самоврядування, бізнес, громадськість, міжнародні організації та донорів. Метою цього підходу є об'єднання ресурсів, знань, компетенцій і зусиль для вирішення завдань розвитку громад, зокрема їхнього відновлення та забезпечення сталого розвитку.

Стратегічний підхід – це методологія довгострокового планування та управління, спрямована на досягнення ключових цілей розвитку громад через формування та реалізацію комплексних програм, які враховують поточний стан, тенденції розвитку та можливі ризики. У контексті відновлення громад стратегічний підхід дозволяє визначити пріоритети, спрямувати ресурси та зусилля на вирішення ключових завдань і забезпечити сталий розвиток.

Методологічні підходи формування організаційно-економічного механізму відновлення територій забезпечують цілісність, узгодженість і ефективність цього процесу. Їхнє інтегроване застосування спрямоване на створення дієвої системи управління, яка відповідає сучасним викликам і сприяє відновленню територій на засадах сталого розвитку та соціальної стабільності.

Список використаних джерел

1. Тітов Д. В. Організаційно-економічний механізм розвитку сільських територіальних громад в Україні : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Д. В. Тітов ; Вінницький національний аграрний університет. – Вінниця, 2021. – 203 с.
2. Косяк А. П. Організаційно-економічний механізм відновлення міського житлового фонду регіону / А. П. Косяк // Економіка та суспільство. – 2022. – № 39. – С. 259–268. – DOI: 10.32782/2524-0072/2022-39-38.
3. Мельник Л. Ю. Організаційно-економічний механізм розвитку територіального комплексу послуг : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Л. Ю. Мельник ; Західноукраїнський національний університет. – Тернопіль, 2020. – 198 с.